

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Мироненко Ю.Л., студ. гр. М-01

З точки зору сучасних дослідників розвиток, становлення творчої особистості, її формування, створення умов творчої самореалізації індивіда залишається в багатьох аспектах відкритим для наукових дискусій. Велика практична значущість цієї проблеми та неможливість її вирішення в межах окремих наукових парадигм стимулювали процес інтеграції та взаємозбагачення теоретико – експериментальних та концептуальних підходів на шляху до створення єдиної теорії творчості [1].

Проблема розвитку творчості має історичний характер і залежно від способу життя, образу світу, який вона формує, а також від вимог суспільства до творчої особистості. Потреби самоактуалізації, які виникають у процесі творчої діяльності особистості, розвиваються як наслідок актуальних потреб суспільства. В зв'язку з цим, виникають нові етапи розвитку нашого уявлення про сучасну стратегію життєтворчості покоління, створення моделі формування творчої особистості у сучасному суспільстві.

Природа творчості — одне з найголовніших питань в дослідженні розвитку творчої особистості. Актуалізація психологічних механізмів розвитку творчої особистості є складним процесом, що пов'язаний з віковим становленням особистості [2]. Юність розглядається як етап перехідного стану до самостійної творчості творчих особистостей, саме в цей період формується людська особистість, починаються прояви її здібностей, нахилів, стратегічних та ситуативних патернів майбутньої сталої поведінки.

Вивчення розвитку творчої особистості в юності дозволяє визначити мотиваційні довготривалі установки, які характеризують спрямованість особистості на створення творчого продукту. В період юності мотиваційна сфера особистості перебудовується таким чином, що домінуючу позицію в її структурі займають схильності. Схильності визначають як спрямованість на конкретну діяльність, як потреба в будь-якому виді діяльності, як професійна спрямованість особистості. До специфічних особливостей схильностей відносять: спонукання до діяльності, яке завжди співпадає зі змістом цієї діяльності; при умові вибору адекватної їй діяльності схильності трансформуються в інтереси; при відсутності діяльності, що відповідає схильностям, з'являється незадоволеність своєю діяльністю [3]. Творча діяльність є соціально обумовлена, де більш повно представлені продуктивні компоненти; вона орієнтована на одержання принципово нових, соціально значущих і доцільно оформлених результатів; творчість є таким атрибутом людини, завдяки якому здійснюються соціально значущі зміни в навколишньому середовищі, розвитку культури й удосконалення особистості.

Творча сутність людини є ядром індивіда, вона може бути охарактеризована у його можливостях конструктивно вирішувати не тільки порівняно прості, але й досить складні проблеми, що виникли у професійному чи повсякденному житті [4].

Творча особистість включає в себе ряд компонентів та характеристик притаманних цьому поняттю. До основних характеристик творчої особистості відносять: здатність до самоактуалізації, креативність, готовність до ризику, нерівномірність успіхів під час вивчення різних навчальних предметів, наявність творчого потенціалу, високий рівень мотивації, самобутність, високий рівень розвитку емпатії, семантична гнучкість.

Характеризуючи творчу особистість в цілому, можна констатувати такі її особливості [5].

- Інтелектуальний потенціал – гнучкість, швидкість, дивергентність, здатність до наслідування.
- Допитливість – внутрішня пізнавальна мотивація, відчуття нового.
- Ініціатива – постійна активність і зайнятість, працелюбність, любов до труднощів.
- Незалежність, самостійність, прагнення до самовираження.
- Наполегливість, відданість справі.
- Оригінальність, творчість: прагнення до творчих задач та занять, винахідливість.
- Ерудиція, самореалізація.

Таким чином, у процесі свого життя, особистість проходить декілька етапів свого розвитку, основним з яких вважається період юності. Розвиток творчої особистості — це постійні змінення, переходи, перетворення родових, соціально-типологічних властивостей в індивідуальні, особистісно-сміслові її якості, що виникають в ході онтогенезу. Особистісне зростання корелює з розвитком у напрямі самореалізації та самоактуалізації людини.

Список використаної літератури

1. Кривопишина О. А. Процес літературної творчості у юності у вимірах теорії динамічних систем / Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. Наук. Праць. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2008. – № 22 (46).– С.43 – 50.
2. Кривопишина О. А. Процес літературної творчості, як низка самоподібних фракталів /Актуальні проблеми психології: Етнічна психологія.Історична психологія. Психолінгвістика. // За

ред. Максименка С.Д. – М.-Л.А.Чепи.-К.:ДП «Інформаційно-аналітичне агенство», 2008. – Т. 9. – Ч. 3. – С.99-109

3. Гілфорд Дж.Теорія структури інтелекту.-К.: Знання,1996

4. Абрамова Г. С. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособ. для студ. вузов / Г. С. Абрамова [2-е изд., стереотип.]. — М. : Издательский центр «Академия», 1999. — 320 с.

5. А.Маслоу. Мотивация и личность. Самоактуализированные Люди: Исследование психологического здоровья. Мотивация и личность, - Спб., 1999. – 256 с.

Наук. кер. - Кривопишина О.А., *д-р психол. н., доцент СумДУ*